

VÁNOČNÍ HODY

O vánočních svátcích tajemný ruch v domech i na ulicích mění všední ráz ve sváteční a každý, ať jakéhokoliv politického nebo náboženského přesvědčení, pospíchá potrásti svému druhu rukou s přáním šťastných a veselých svátků vánočních. I v té nejchudší chaloupce je veseleji než jindy, jakési kouzlo obestírá malé i velké, takže se zdá, že přece láska světem vládne. Zvony dojemněji zní, takže i mnohý nevěrec neodolá a zavítá do chrámu, kde nadšeně zpívá: „Narodil se...“

Pohlédneme-li však na to blížeji, shledáme, že i to zdánlivě krásné a malebné je bezcennou věcí pro křesťana, který pochopil význam osobnosti Je-žíše Krista. Zde se osvědčuje staré přísloví: „Není všecko zlato, co se zlatem třpytí.“ Toho pozlátka o vánočních svátcích je všude plno a ve skutečnosti všechny ty obřadnosti jsou jenom pozlátkem, ba méně než pozlátkem, nebezpečným klamem, který odvádí od pravé zbožnosti.

Již doba, ve které se slaví narození Spasitele, je nesprávná. Chtěl-li by zbožný křesťan vzpomenouti narození Pána Ježíše, musil by tak učiniti v měsíci říjnu a nikoliv 24. prosince. Již proto ne, že Pán Ježíš se nenarodil v prosinci a že 24. prosinec jest den pohanských svátků. Osobnost Ježíše Krista nelze přece ztotožňovati s pohanskými zvyky a svátky. Tyto dny byly od pohanů zasvěceny slunci a velmi okázale slaveny. Snahou církevních otců bylo, aby získali pohany pro křesťanství a proto jejich svátky zasvětili narození Kristovu. To ovšem mezi křesťany nezpůsobilo nic dobrého, třebaže se tak stalo způsobem malebným a krásným. V pravém slova smyslu lze říci, že křesťané stali se pohany, a pohané změnili jenom jméno a rozmnožili řady křesťanů. Účel minul se cílem a mnoho nesprávností přešlo z pohanství do křesťanství. I když některé zvyky jsou jakousi vzpruhou ke konání dobra, nikdy nevyváží duchovní škody, které způsobují tyto vánoční zvyky.

Jsou to právě vánoční svátky, které dávají podnět, aby víra opravdového křesťana a osobnost Pána Ježíše byla zlehčena. Zdánlivě nevinné žerty pověrečné, které s oblibou bývají provozovány o štědrém večeru, mocně působí na dítky a často i na dospělé, takže důstojná víra v Boha nahrazována je pověrou.

Mnohý zbožný otec neb matka nepozastavuje se nad lží, když svým dítkám tvrdí všelijaké věci o Pánu Ježíši. Tu přesvědčuje dítko, že Ježíšek mu přinese ověčený stromek a andělkové mu budou zvonit. Ten Ježíš, který pro člověka vykonal tak veliké dílo a dosud je v nebesích koná, je takovýmto způsobem zlehčován, ba zesměšňován.

Vánoční stromek bývá ozdoben všelijakými věcmi, hlavně třpytícími se věcmi, jakoby stříbrem a zlatem. A tak je to i s těmi dobrými skutky, které se v tento den konají. Jako v přírodě nenalezneme nepřírozně ozdobený kterýkoliv lesní strom, tak i ve všedním životě domnělých křesťanů nenalzáme trvalou vůli činit dobře. Snad jenom trochu o vánocích a to ještě ne vždy s upřímností, často je to jenom přetvářka. Jinak život rodinný i veřejný často bývá pravým opakem toho, co se předstírá o vánocích.

Podivný by musil býti Bůh křesťanů, kdyby měl míti něco společného s takovými svátky, kdy všelijak bývá slaven od domnělých křesťanů. Zato jsou však vánoční svátky dobrým zdrojem obchodním a příležitostmi k vykonání něčeho dobrého. Právě takový účel má „Den matek“, aniž by měl co činiti s náboženstvím. Pohané ve svém slavení „slunovratu“ byli upřímnější a jejich slavnosti měly své místo i účel, ale nynější vánoce, jak je známo, jsou velikou příležitostí k zlehčení Spasitele světa.

Opravdový křesťan řídí se vždy podle rady samého Spasitele, který pravil: „Nadarmo mne ctí, učíce učení, přikázání lidská.“ (Mat. 15, 9). Proto první křesťané neslavili vánoce. Neměli o tom nijakého příkazu od Pána Ježíše, ani od apoštolů; teprve v dobách pozdějších, kdy i jiné zvyky pohanské dostaly se do křesťanství, staly se vánoce svátky křesťanskými. Opravdový křesťan však nemůže míti účastenství v tom, co se neshoduje s vůlí Otce nebeského. Jeho napomenutí zní: „Cestě pohanů neučte se, aniž se znamení nebeských děste, neboť se jich děsí pohané.“ (Jer. 10, 2). Ustanovení pohanů jsou marnost; proto křesťan, opravdově Boha se bojící, nezná veselí vánočních hodů.

A. Pražan